

Vino proti legarju.

Pariški zdravnik dr. King že leta in leta proučuje in ugotavlja, da se v vinorodnih krajih Francije, niti tam, kjer imajo zelo slabo pitno vodo, nikoli ni pojavil tifus.

V krajih z okuženo vodo se kužna bolezen legarja redno ponavlja. Tudi v Franciji imajo ponekod zaostale kraje, da ljudje ne vedo, kaj pomeni, ako stojijo vodnjaki blizu gnojišč, ki niso cementirana in se iz njih odteka gnojica.

Zdravnik je napravil v svoji pariški preskuševalnici celo vrsto poskusov, ki so brez izjeme pokazali, da imajo vse vrste vina, tudi takšna, ki ne dosežejo niti 9 stopinj alkohola, veliko moč nad bacili. Vina, posebno močna, umore bacile v kužni pitni vodi že v 10 minutah. Vina z manjšim odstotkom alkohola, ki naravnost ne umore bacilov, jih pa vsaj toliko oslabe, da ne morejo več izzyati bolezní, tudi če človek pije pokvarjeno vodo. Dr. King je spoznal, da močnejše vrste vin niti tedaj ne izgube svojega učinka na bacile, če jim primešamo do 50 odstotkov vode.

K tej ugotovitvi, ki je zanimiva za vse vinorodne kraje, torej bi se lahko pripomnil, da je trditev, ki jo je postavil pariški raziskovalec, iz prakse prav dobro znana prebivalstvu zgornje Italije. Pri ofenzivi na Tilmentu leta 1917 so vojske uničile vse zaloge vina v pokrajini. Kmetje so takoj napovedali, da bo v najkrajšem času nastopil tifus. Niso se motili. Kužna bolezen je nastopila in tako grozno razsajala, da je uničila na tisoče človeških življenj.

Delovni čas v srednjem veku.

Vprašanje, če so več delali danes ali v srednjem veku, se da pravilno tolačiti, če vzamemo v pretres vse okoliščine: dolžino delovnega dneva, število praznikov ter prostih dni in način dela. Po vseh starih zapiskih ali kronikah naletimo na podatke o zelo dolgem delovnem času. Delovni čas v srednjeveških obrtnih ter trgovskih hišah je znašal pogostokrat več nego 12 ur.

Delovni čas so urejali celi po krajevnih in tržnih razmerah različno ter zelo strogo. Na drugi strani pa zopet naletimo v srednjem veku na podjetja, v katerih so bile delovne moči nerazumno kratko zaposlene.

V najstarejšem nemškem železnem rudniku v Rammelsbergu pri Goslarju je trajal v 14. stoletju ših 6 ur. Še le leta 1476 so zvišali zaposlenost v tem rudniku na 8 ur.

V srednjeveški Angleški so delali 4 dneve v tednu po 12 ur dnevno.

V splošnem je bil delovni dan v srednjem veku daljši nego je danes, kar je pa bilo zavrano s številnimi cerkvenimi in posvetnimi prazniki. Leto je štelo tolikokrat 190 delaprostih dni — število, ki je za današnje pojme nerazumljivo.

Kar se tiče časa, danes več delamo,

Za čiščenje in obnavljanje krvi

Je **PLANINKA** čaj Bahovec dober regulator. Zaradi tega učinkuje 6—12-tedensko zdravljenje s **PLANINKA** čajem **BAHOVEC** izredno dobro:

- pri slabi želodčni prebavi in zaprtju,
- pri slabem in nerednem delovanju črevesja in napetosti telesa
- pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zganji,
- pri obolenjih sečne kisline in hemoroidih (zlati žili),
- pri obolenju jeter,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

Zahtevajte v lekarnah izredno **PLANINKA** čaj **BAHOVEC** za Din 20.— paket, ki vsebuje samo tedaj pravi **PLANINKA** čaj, kadar je paket zaprt in nosi naslov proizvajalca: 1129

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana.

MR. BAHOVEC

Reg. S. br. 14212.
10. VII. 1934.

nego v srednjem veku, četudi je bil tedaj posamezni delovni dan daljši.

Treba tudi upoštevati dejstvo, da sta bila v starih časih način in cilj dela povsem drugačna nego sta danes.

Srednjeveški človek ni delal, da bi zaslužil ali kopičil bogastva, ampak da bi shajal svojemu stanu primerno. Poleg dela se je moral ozirati na razne slavnosti in na družabnost. Ljudje v srednjem veku so imeli malo zunanjih potreb in zelo mnogo časa. Tedaj ljudje niso tolikanj hlastali po zaslužku in jih občudujemo še danes, ker so ustvarili s svojim delom toliko umetniških dragocenosti ter znamenitosti.

K stoletnici cigarete.

Cigareta je obhajala stoletnico ob prehodu iz leta 1932 na 1933. Leta 1832 se je bojevala Turčija z Egiptom in je bila uničujoče premagana pri Koniji v Mali Aziji. Hvaležni egipčanski paša Ibrahim je pustil razdeliti v Kairi med zmagovito vojaštvo tobak in pipe, katera je pripeljala cela ladja. Med razdeljevanjem duhana so — presenetili Turki Egipčane in so jih obsuli s točo strelav. Egipčani so sicer odbili turški napad, pač pa so bili v boju uničeni vsi zaboji, v katerih so bile pipe. Egipčanski vojaki so bili zelo potrti, ker niso mogli pušiti izbornega tobaka. Ob tej priliki je prišlo enemu na misel, da je vzel med dva prsta nekoliko duhana, ga je zavil v papir, v katerega so bile ovite pipe in ga je prižgal. Vsi so ga začeli posnemati, cigareta je bila ustvarjena!

Poslednje vesti.

Domače novice.

Koliko je v Mariboru meščanov in odkod so? Po najnovejši ugotovitvi šteje Maribor 25.000 meščanov. Od teh je rojenih v Mariboru 5000. Nad 5000 je doma iz bližnje mestne okolice, 7000 jih je iz ostalih delov Slovenije, 4000 je Primorcev.

Nenadna smrt uglednega moža. V Zamušanih pod Ptujem so našli mrtvega 65letnega užitarja Franca Geč. Blagopokojnega, ki je oče uglednih sinov, je najbrž zadela kap. Pokojni je bil znan daleč okrog, spoštovan ter priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Več let je bil župan občine Zamušani in bodo nadaljevali njegovo delo njegovi sinovi. Rajnemu Francu ohranimo trajen ter hvaležen spomin, preostalam in posebno še sinu kapešanu v Mariboru naše iskreno sožalje!

Hiša pogorela v noči. V Braslovcih pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je pogorela v noči

hiša posestnika Franca Zelenka. Ogenj je obšel celo poslopje s tako naglico, da na kako reševanje ni bilo niti misliti.

Radi odpovedi v smrt. Na Teznu pri Mariboru so našli na železniškem tiru grozno razmesarjeno truplo tekstilnega delavca Antona Bančiča, doma iz Bertincev pri Varaždinu. Zadnjo soboto je dobil v tvornici odpoved, kar ga je komaj 20letnega nagnalo v smrt.

Ponesrečen vlom — eden vlomilcev ustrelen. Od zagrebške policije zasledovana vlomilca Jožef Štangelj in Janez Mrvar, oba iz Gotne vasi pri Novem mestu, sta se pripeljala na motornem kolesu preko Stične v Žužemberk, kjer sta hotela vlomiti v tamošnjo posejilnico in v notarsko blagajno. Motorno kolo sta skrila in sta se priključila pod zaščito teme v trg in se lotila proti polnoči tatinskega posla. Delala sta preveč ropota in zbudila hišnico. Dekle je skočilo skozi okno in poklicalo orožnike, ki so obkolili posejilnico. Vlomilca Štanglja so orožniki kmalu ukrotili ter odgnali, Mrvar jim je pa pobegnil in je utekel v smeri proti Novemu mestu. Kmalu so bili za njim orožniki. Ker ni obstal na klic: Stoj!, je počila puška in Mrvar se je zgrudil, smrtno zadet v tilnik.

Dodatek k poročilu o roparskem zločinu na Virju pri Ljubljani. Med novicami poročamo, kako je napadel Josip Mavrin 62letno Ivano Kafol na Virju, ji prizadajal s sekiro nevarne poškodbe in ji odnesel 2000 Din gotovine. Ivano Kafol so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer upajo, da bo okrevala. Napadalec Mavrin je doma s Ponikve pri Celju.

Posebni vlak na Oplenac dne 17. in dne 18. novembra t. l. Tujsko-prometna zveza (Putnik) v Mariboru pripravlja po vzgledu vseh drugih pokrajin naše države poklonitveno potovanje na grob blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja s posebnim vlakom. Odhod iz Maribora bo v soboto dne 17. novembra ob približno 17. uri, prihod v Mladenovac v nedeljo dne 18. novembra, približno ob 7. uri zjutraj, odhod iz Mladenovca cirka ob 13. uri, prihod v Beograd cirka ob 14. uri, odhod iz Beograda cirka ob 19. uri, prihod v Maribor v ponedeljek dne 19. novembra, cirka ob 9. uri dopoldne. Vozna cena Maribor — Mladenovac in nazaj z avtobusno vožnjo Mladenovac — Oplenac in nazaj bo znašala 180 Din. Zajutrkovalo se bo deloma v Mladenovcu, deloma na Oplencu, kjer se nahaja prvovrsten hotel, večerja pa bode v Beogradu. Udeležniki izven Maribora naj se prijavijo potom pristojnih občinskih uradov. Za priključne proge je odobrena polovična vožnja, n. pr. Dravograd — Maribor, Rogaska Slatina — Grobelno, Velenje — Celje t. d. Radi tehničnih priprav prosimo občinstvo, da se čimprej prijavi pri Putniku v Mariboru, Aleksandrova cesta, v Celju pri Putniku, ali pri ekspozituri Putnika v Št. Ilju in v